Nr. 75. Anulu XXXI.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe ½ 5 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 11 Octobre 25 Sept. 1868.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA.

Transilvani'a.

Caveant consules.

Sub acestu titulu se adresà gen. Klapka prin diarnale catra in. regimulu maghiaru din Pest'a, cá la unulu, care are in mana indemnitatea, adica vói'a deplina dictatorica, nu numai in sensulu si pe basea legiloru suetatórie, ci dupa cum "lo trage predilectiunea séu antipati'a cá la unulu care a datu dovedi, ca scie si póte desfiintiá prin rescripte chiaru si legi articulate si sanctionate pe calea legislatiunei, ut ecsempla docent. La acésta potere dictatorica confuge gen. Klapka in spasmurile cele mai fiorése, in care cadiù de odata din estremulu curaginlui de a se lungi pana la Marea Négra, si monitéza pe regimu, cá cu o óra mai inaiute se se apuce de organisarea honvedimului, ca romanii in Romani'a au nisciintie periculóse si e periculu in amanare.

In vechi'a Roma sub potestatea consulariu, dupa cum scimu, candu amenintiá pericule mari, republica romana, prin formul'a solenela a consultului senatului: „Videarent (curent) consules, nequid respublica detrimenti capiat", (se védia consulii, cá nu cumva statulu se sufere vreo scadere), se imbracá indata consulii cu potere dictatorica. Acésta formula inse se aplicá numai in estrema necesitate, candu apoi consulii cá dictatori avea in mani poterea de mórte si viétia. Unu Klapka precepe bine potestatea si consecintiele formulei acesteia, de acea elu, cá fosta chefu generalu de honvedi o asiedia cá titulu la unu articulu indreptatu catra regimu si catra romani, cuprinsulu cerula e urmatoriulu:

„Valile Carpatiloru de médiadi si ale Dunarei de diosu suntu locuite de dóue popóra, cari suntu intocma amenintiate de unulu si acelasi dusmanu potinte: ad. Ungurii si Romanii. Cei de antai sciura pana acum a-si spera intregitatea teritoriale, infruntandu sórtea cea plina de vicisitudini. Romaniloru la inceputulu acestui seculu li se rupse o parte insemnata din teritoriulu loru, care cadiù prada rusiloru. Besarabi'a erá o parte intregitória a Moldovei, locuitorii ei erau eschisivu romani. Astadi ea e teritoriu rusescu, unde romanii, ce au mai remasu acolo, vegetéza in colibe ticulóse si bordeie superanee, unde nu se mai aflá nici urma de scóle romane, de semtiu natiunalu romanu. Toti oficialii din acésta provincia dela celu mion pana la celu mai mare suntu rusi, si orice demostratiune politica s'ar pedepsi cu cnuta séu cu Siberi'a. Si nitative, catra asemenea pretini si natiunalitatii romane se intorcu conducatorii ei cei orbiti, dar' apoi nu pentru cá se'si recastige cumva Besarabi'a, ci pentrucá cu ajutoriulu loru se intrompa in Ardéli si in Ungari'a, candu li se va oferi prim'a si cea mai potrivita ocasiune." Aici apoi se intórce si apostroféza pe romani asia: „Inainte de ce ati cauta, onoratiloru vecini, la tierile, care de o mia de ani suntu proprietatea corónei unguresci, unde libertatea a aflatu de atatea ori refugiu securu, va fi mai bine, cá se lasati de tienta liberarea fratiloru vostri, cari suspina sub jugulu rusescu. Si déca aveti curaginu a visa de o Daco-Romani'a pana la Tis'a, atunci inaltiative curaginlu, celu indreptatitu, cá se vorbiti vreo cateva cuvinte de compatimire in interesulu romaniloru dela Prutu si Nistru".

„E timpulu, cá se rumpemu taceresi; e timpulu, cá se ne pronunciamu pe facia, cumca noi scimu bine tóte, cate se plannescu in Bucuresci; cumca planurele romane cele cutezatórie de espeditiune militaria ne suntu intocma cunoscute, cá si midilócele si pregatirile la ele." In fine inchiaie cu provocarea, cá se se intetiésca organisarea honvediloru, dicendu: De órece legea de apararea tierei a primitu aprobarea Maiestatei Sale inca inainte de ce s'a propusu dietei, si de óre ce ea in nici unu casu nu póte impedeca organisatiunea armatei comune, nu ne potemu esplica, de ce se nu se intetiésca organisatiunea de apararea tierei. Pe concetstianii nostri romani inse ii facemu atenti, cá ce se incrédà in noi; se remanemu uniti prin iubirea de patria, se impartimu ómenesce libertatea la bine si la reu; ci inse feriésca se de planurile fraticide, ca in adevéru urmarile loru ii voru apasa mai tare pe densii de catu pe noi". —

Generalulu Stefanu Türr vorbindu totu despre organisarea honvediloru, pune de ecsemplu batali'a din 1866 in care nu alt'a decatu spiritulu celu adeveratu germanu, spiritulu Germaniei de nordu, resolutiunea cu tóta anim'a, cu totu simtiulu de onóre si cu consciintia nationala, scutea au produsu entusiasmulu, care a secerutu victori'a, pentruca spiritulu celu inflacaratu pentru glori'a si onóre nationale a entusiasmatu trupele prusiene la victoria, fiindu ajutate si de spiritulu militariu si de cultur'a cea neaparata si energica a oficiriloru si a armatei. Apoi provóca pe maghiarii sei, cá la organisarea honvediloru se nu se multiumésca a pune in siru o garda nationala de parada, ci se o supona la totu feliulu de deprinderi si la cele mai corespundiatórie disciplina, pentruca aici e vorb'a, cá honvedii se fia ostasi in celu mai strinsu intielesu alu cuventului, pentrucá, candu aru amenintia pericululu de a ni se ataca patri'a, dice Türr, honvedii se suplinésca o armata regulata atatu in privinti'a spiritului, catu si in privinti'a cultiverei practice militaresci si in tóta finetu'a resbelului.

Nu ne da mano'a a respunde nici la unu punctu din cele de susu; respunda cei din cetatione, candu si cum voru afla cu cale, séu cei, cari nu se afla in stare eacceptionale si confuse, cum ne aflamu noi ardelenii. Lapulu-si schimba perulu, dar' naravulu nu, si candu n'are pretecstu si face elu, dupa cum ei dictéza natur'a, espresa in fabul'a lui Phaedru. —

Noi numai catu intrebamu pe g. Klapka, se ne spuna, pe ce temeiu pretende elu increderea romaniloru? A datu vreodata catu de pucinu dovada faptica, cá se meritese acésta incredere? Care o acea libertate, la a carei impartiire fratiésa ne invite, ca noi nu o aflamu nicairea; nu i vedemu nici urm'a. Nu cumva intielege dsa numai libertatea sarcinelor, cum dice romanulu: „Unde i bine nu i de mine, unde i reu acolo suntu eu"? Pentruca romanulu nici macaru in libertatea alegerei deputatiloru nu iù aperatu pana acum. Dovada suntu alegerile din 1861, candu se impartiea libertatea cu focosiurile, d. e. la Bai'a mare, la Lipov'a, Crasn'a. In 1865 in Orezidori, in Temisiana, Simleu, Sz. Cseh etc., unde in locu de libertate romanului se impartiea baltage si omoruri. — Ne a redicatu cineva vreo academia romana de drepturi, pentrucá se ne potemu sustiené viétu'a nationale politica, pentruca fara nationalitatea noi nu ne potemu inchipui conceptulu de libertate. Ne a facutu cineva vreodata alte insultate, scóle nationale, cá se nu devenimu mane poimane cá fratii besarabeni? — Numerene d. gen. Klapka tóte binefacerile de pana acum, ca acele ne voru atrage singure increderea. — Se va face de aici incolo? Ei bine, diu'a buna se vede de demineti'a" — incredérea cere incredere, si libertatea se impartiesce nu cu ignorarea si despoiarea de dreptulu avutu, ci cu cumpan'a cea mai delicata a simpatiei faptice. — Acésta am reclamat'o totudéuna; si nu romanii suntu acei, cari o au respinsu prin nici o fapta contraria libertatii comune. Ecsemplele suntu odióse, ele inse suntu celu mai fidelu magistru. — Romanulu n'are lipsa de asemene provocari, elu a fostu totudeuna la insaltimea obligatiunei sale, cá patriotu si si-a sacrificatu avere si viétia pentru tronu si pentru aperarea patriei, oricandu a fostu stacata; Romanulu are lipsa numai de recunóscerea dreptului ce i compete cá se guste singuru cu spiritulu seu din libertatea comuna, ca cu man'a si lingur'a altuia remane mortu de fóme politica. Eu facetiu proba cu romanii, fratii dtale de o sórte, redatile ce e alu loru si se vedeti, ca ei ve voru intrece in emulatiunea de a-si dovedi prin fapta patriotismulu in orice pericule. „Quisque nostrum rapiat ad se commodis aliorum, detrahatque, quod cuique possit, emolumentum sui et suorum gratia: societas hominum et comunitas evertatur necesse est", dice strabunulu Cicerone. Conservandis vero et juvandis omnibus maximos labores et molestias suspiciamus omnes. —

Cuventarea

Escelentiei Sale présantitului parinte archiepiscopu gr. or. si mitropolitu ANDREIU br. de SIAGUNA, tienuta cu ocasiunea deschiderei congresului natiunalu bisericescu romanu in 16/28 Septembre.

(Capetu.)

Deci pre bas'a canónelora bisericesci recunoscute prin susu amintitulu articulu de lege m'amu intielesu cu pré santitii domni episcopi pentru convocalu tienerei acestui congresu natiunalu bisericescu, si amu aflatu de bine, a se conchiama acel'a pre din'a de astadi, adica pre 16 Septembre.

In urm'a acestei contielegeri amu rugatu prin representatiunea mea din 1-a Augustu a. c. pre inaltulu regiu ministeriu de cultu, cá se binevoiésca a midilocí dela Maiestatea Sa incuviintiarea acestui soroc pentru celebrarea congresului presentu; si primindu eu aprobarea maiestatica urmata prin resolutiunea regésca din 12 Augustu a. c. si impartasita mie prin emisulu ministerialu din 14 Aug., amu insciintiatu despre aceea fara amenare pre pré santitii domni episcopi cu scopu, cá se esorie alegerile de deputati clericali, mireni si militari, cari se se póta infacisiá timpuriu la congresu, totu odata amu escrisu si cu pentru archidiecesa alegerile de deputati.

Éta domniloru, ca amu ajunsu a vedé congresulu celu multu doritu alu provinciei nóstre mitropolitane a tuturoru romaniloru de religea greco-resariténa din Ungari'a si Ardéli!

Éta domniloru! Congresulu acest'a insusi, care'lu representati Dvóstre!

Éta domniloru! timpulu incetarei acelei sarcine grele, care de 20 de ani jacea pre umerii mei, si care trebuea se o suportu singuru dupa pusetiunea mea, ceea ce o ocupu in organismulu santei maicei nóstre biserici, ca ci n'amu pututu se ne organisamu pana acum bisericesce.

Cum amu conduau eu pana acum tréb'a cea grea si problematica a reinfiintiarei mitropolii nóstre? despre aceea judece presentulu si viitorulu.

Déca cate odata amu facutu intrebuintiare de octroieri, aceea amu facut'o dupa demandarea impregiurariloru intetitóre in acea convictiune, ca clerulu si poporulu credintiosu se va multiumí cu aceea, dara nici decum n'amu facut'o cu intentione, de a escercitá, séu de a stabilí in lucrurile nóstre bisericesci, scolari si fundationali vreunu absolutismu ierarchicu. Din acésta causa trebue se accentuezu acei, ca déca amu si facutu une ori intrebuintiare de octroieri, de órece octroiarea presupune totudéun'a o me-

sura volnica pre terenulu bisericescu, eu insa nu amu facutu nici o mesura volnica in trébi'a infiintiarei mitropoliei, ci fiindu impedecatu de impregiurari, de a me putea consultá cu barbatii nostri, amu lucratu si singuru in interesulu positiveloru institutiuni bisericesci. Si asia amu lucratu uneori singuru spre ajungerea dorintieloru nóstre bisericesci, precum mi impunneau canónele, dara nu spre introducerea si stabilirea vreunui absolutismu ierarchicu, care eu totudéun'a l'amu combatutu, si despre care ecsista in afacerile mele cele mai lamurite dovedi. Dara astadi, candu ti-au venitu Tie, noule Ierusalime! érasi lumin'a si maririea Domnului preste tine au resaritu, — deputu cu deosebersita odichna sufletésca tóta competinti'a legislativa si administrativa a bisericei nóstre nationale in manile congresului presentu si ale acelora viitorie congrese, care singure suntu representatiele legali si canonice ale intregei nóstre provinciei mitropolitane, prin urmare competente, de a duce si conduce trebile administrative economice bisericesci, scolari si fundationali.

De astadi incolo depunu si respunsabilitatea pentru ulteriór'a sórte a bisericei in manile acestui congresu si celoru viitórie si me mangaiu, ca-ci cutediu se dicu: ca nu indesiertu amu alergatu, nici indesiertu m'amu ostenitu. — Filipeni. Capu II. v. 16, — ca n'amu alergatu, cá si cum n'asi fi sciutu, unde alergu, nici amu datu resboiu, cá si cum a'si fi batutu vanduchiu — I Cor. Capu IX. v. 26; — ci lupta buna m'amu luptatu, cursulu amu plinitu, si credinti'a amu pasitu. II Timot. Cap. IV, v. 7, si ca astadi potu se me rogu de Domnedieu: cá acum se me slobozésca pre mine in pace, ca vedinra ochii mei mantuirea lui, carea au pregatitu insusinte fecieloru tuturoru Romaniloru de relegea gr. resariténa din Ungari'a si Ardéla! Luc'a II, v. 29—31.

In momentele acestei mari, care facu in bisericia nóstra ecumenica o epocha insemnata, me rogu de Ddieu pré umilitu, cá congresulu nostru presentu si cele viitórie se desvólte dupa statulu seu dumnedieescu astfelu de afaceri, care se merite de a fi caracterisate de carte a unui'a nascutu fiiului seu, a Domnului si Mantuitoriului nostru Iesus Christosu, scrisa nu cu negréla, ci cu Duchulu Domnedieului celui viu, nu in table de pétra, ci in tablele cele trupesci ale inimei Domneloru Vóstre, si ale inimei membriloru dela viitórie congrese, pentruca numai astfelu facundu Tu, noule Ierusalime! Te vei innoi, si vei justificá in fapte, ca ti-au venitu tie érasi lumin'a, si ca maririea Domnului érasi preste tine au resaritu, si ca acésta casa Tatalui o au ziditu, Fiiulu o au intaritu si Duchulu santu o au santitu. Care tóte fia, fia Amin!

Acestea premitiendu, dechiaru congresulu nationalu bisericescu romanu conchiamatu pre 16 Sept. 1868 de deschisu. — (Tel. Rom.)

Congresulu bisericescu romanu gr. or. in Sibiiu.

(Urmare.)

Mai incolo se facura propuneri pentru alegerile comisiuniloru si numerulu membriloru dupa acea se facu propunerile urmatórie cu privire la agendele comisiuniloru.

Dlu deputatu Manu: Onoratu congresu! Intre agendele principale ale acestui congresu nu ata numai organisarea bisericei nóstre, ci dupa inviatiunea unui §, care a fostu posibile intrunirea in congresu, este o chiamare, ba mi cu sémia in partile mitropoliei nóstre din Banatu, este unu lucru fórte dorerosu, neregularea afaceriloru purcésa din despartirea ierarchiei romane de cea serbésca. Intru acestea vinu mai antaiu comunele smestecate, care si pana astadi stau sub jurisdictiunea ierarchiei serbesci. Tóti acesti frati nu potu gustá din bunstates cá se fia alesi, speramu inse ca acésta cestiune se va desleg pre viitoriu. Cestiunea care devine din despartirea ierarchiei nóstre de cea serbésca privitórie la averea bisericésca, fundstiunale si la monastiri este de mare importantia. Articulu de lege XI, care ou referintia la mitropoli'a nóstra s'a adusu in diet'a din Pest'a si anume § 8 din acestu articulu este celu mai vatematoriu pentru noi, pentruca a lasatu nedesleagata acésta cestiune si ne au indreptatu pre calea legale. In acestu paragrafu se dice cumca cau'a comunitatiloru mestecate se se aduca in desleagare prin impaciuire reciproca. Déca din partea congresului nu s'aru puté aduce o impaciuire atuncia portea neindestulatória trebue se purcéda pre calea legei. Noi in comisiunea aléa nu santemu impedecati cá se ne damu parerile asupra acestei cestiuni si se o tractamu de una cestiune urginte, asia dara propunu emiterea unei comisiuni constatatória din 9 membrii, cari si se ocupe cu pertractarea acestei cestiuni si se propuna unu proiectu congresului in privinti'a acést'a. (Se primesse.)

Dlu deputatu Ionescu: Onoratu congresu! In sfer'a activitatiei congresului nostru nu vinu numai lucrari economice de a se pertractá, ci si lucrari de judecatória precum suntu causele divortiale si disciplinarie. Eu amu cetitu proiectulu acest'a si nu vedu intr'ensulu nici o dispusetione, ca dupa ce procedura au se se decida causele divortiale ci disciplinarie. In tote proiectulu acest'a nu aflu nici o lege si nici o procedura in privinti'a instantieloru si disciplinari. Procedur'a pentru causele divortiale in Transilvani'a este diferita de procedur'a din Banatu si Ungari'a. In Transilvani'a suntu cá nata si Ungari'a. In Transilvani'a suntu cá prim'a instantia scaunele protopopesci. In Ungari'a si Banatu scaunulu consistoriale. Aceste proceduri suntu remase dela ierarchi'a serbésca de si se bascea pre unu usu. De buna séma de si nici insitate trebue se se faca o unitate intre aceste proceduri si pentru tóta ierarchi'a se fia asemenea numai o lege. Materialulu acestei procedeuri se afla in santele canóne. Eu sum de parere, ca comisiunea de 27 membri, care este insarcinata cu elaborarea pentru organisarea mitropoliei totudata se emita din sinulu ei o comisione juridica, care se elaboreze unu proiectu de procedura pentru trebile divortiale si disciplinari pentru tóta ierarchi'a, pana acum a fostu procedur'a vechia in causele divortiale si disciplinare pentru trecutu buna; inse acum vedemu, ca in tóte procedurile civile se facu reforme.

Dlu dep. Gloderiu: Asia este.

Dlu dep. Ionescu: Pentru scrisorile care se schimba in procesele divortiale precum este respunsulu replica si celelalte, n'avemu in procedur'a de pana acum nici o dispusetione; asia este si in privinti'a ascultariloru martoriloru? Totu asia este si in caus'a disciplinarei. Preotii se judeca si se delatora din functione si nu se scie dupa ce lege. Asia dara eu propunu cá se se aléga din comisiunea semisa pentru elaborarea proiectului privitoriu la organisatiunea mitropoliei nóstre o alta comisione juridica cá se elaboreze unu proiectu de procedura pentru divortiale si disciplinarie.

Esc. Sa dlu presiedinte: Eu vréu se dau mica destusire in privinti'a acést'a.

Dlu dep. Ionescu a avutu totu dreptulu (se audimu!) candu a facutu propunerea sa, pentru ca in in adeveru in Ungari'a pre vremea acea pana a fostu sub mitropoli'a serbésca a esistatu o sistem'a consistoriala, care a trecutu prin trei ditiune. Acésta sistema a fostu compusa din partea unui mirénu romanu si firesce dupa Verbőcz. Nu e dara mirare, déca astadi unu membru alu congresului nationalu nu se póte multiami cu acésta sistema, ci isi ia refugiu la scientie juridice din afara. Eu inse rogu pre dlu deputatu Ionescu, cá se nu parasésca si in privinti'a acést'a terenulu bisericescu, terenulu codificarei sf.: canóne, ca-ci pre terenulu acest'a va aflá un'a mai desavirsita legislatiune, decatu pre partea din afara. Codificatiunea acést'a cuprinde in sine tóte dela Alfa pana la Omega. Candu se intempla vreo diferintia intre doi preoti, atunci preotii se mérga la epp. si se'i spuna, ca se'i dè voia a'si alege pre unu judecatoriu si judecandu'i acest'a se va tiené de judecata. In privinti'a competintiei inca se afla in canóne dispusetiuni prescrise, asia dara n'avemu a deduce codificatiunea dela Verbőczy ori dela alta codificatiune. In privinti'a procedurei in causele divortiale iuca aflamu in canóne dispusetiuni incatu si procedur'a protocolaria este certata si indigitata la partile mai serace, care nu potu platí scrisorile recerute. In canóne este asia dara si competinti'a instantieloru destulu de ficsata. Este dara acolo ca, cutare obiectu se tiene de forulu acést'a, cutare de celelalte, fara se lasamu refugiu la Verbőczy séu la Stahl, tóte acestea se afla si in elaboratulu meu. Firesce eu nu m'amu potutu se me lasu in tóte partile, decatu amu ficsatu numai principiile. Ve rogu inse, si eu dicu, déca veti avé bunatate a elaborá si in detaiu unu proiectu in privinti'a acést'a, veti face fórte bine. Spre inlesnire veti aflá tóte in dreptulu canonicu, unde este vorb'a despre ocarmuirea bisericésca. Mai departe in privinti'a ordinei instantieloru este de lipsa se se stabilésca 3 instantii si pentru mitropolia si adica: antaia instanti'a, scaunulu protopopescu, a dóu'a scaunulu eppescu si a trei'a scaunulu mitropolitanu. Cea d'anteiu instantia este judecatori'a ordinara, apoi instanti'a a II este foru appelatoriu si déca judecat'a scaunului se interesece de consistoriu episcopescu, alta revisiune mai departe nu este. Acésta teoria corespunde si altoru tieri civile si criminale, dara nu cá si candu ama fi luatu noi forma tiunea dela judecatoriile civile, ca-ci noi avemu bas'a in canóne. Asiadara consistoriulu episcopescu in cause matrimoniale este a II si ultim'a instantia. In alte casuri inse consistoriulu episcopescu este, precum in casu de escesu alu unui preotu, I. instantia si consistoriulu mitropolitanu a II si ultima instanti'a. In casuri de certa intre episcopi este consistoriulu mitropolitanu I si ultim'a instantia. Mi pare bine, ca dlu dep. Ionescu au adusu acésta intrebare insinte si recomendu motiunea densului si déca va fi de trebuintia potu se dau acestei comisiuni instructiunea ce amu tiparitu pentru eparchi'a nóstra.

Acésta instructiune o regulata pre bas'a bisericei nóstre, ea aru fi remasu in Banatu si Ungari'a de nu s'aru fi intemplatu se vina sub ierarchi'a serbésca. Eu ve marturisesc, ca candu mi vinu insinte procese asupra unui preotu pentru cunnoli clandestine cá se nu mi se dica ca eu asu prea sapru le dau inderepta spre judecare la scaunulu protopopescu, si apoi se vedi ca cum de sapru 'lu judeca (ilaritate). Totudéuna se osandesce respectivulu la cesare si numai consistoriulu episcopescu mai intrevine in caus'a acést'a.

Dlu dep. Galu primesce propunerea dep. Ionescu cu modificarea facuta de Esc. dlu presied. si e de parere, ca comisiunea, care se va esmite, se constea din membrii, cari au pre deplinu cunoscintintie juridice teoretice si practice.

Dlu dep. Al. Popoviciu in legatura cu cele precedente afla de lipsa a face propunere, ca pre viitoriu congresulu se se chiame pre bas'a unei legi constitutionale.

Esc. Sa dlu presiedinte recérca pre dlu deputatu, a luá in considerstiune cele ce se afla in proiectulu asternutu, la pag. 76, pentru ca acolo se dice anumitu de chiamarea la congresu cu deosebire acela, ca acolo se numesce sinodu.

Dlu dep. Hanea cu privire la propunerea dlui deputatu Galu carele dice, ca la alegerea membriloru comisiunei insarcinate cu elaborarea unui proiectu de procedura pentru causele matrimoniale si disciplinarie se se la privinti'a la barbati, cari au cunoscintie practice juridice, reflectéza, ca e de acordu cu dlu propunatoriu in principiu.

Are inse de a observá, ca trebue se se faca distinctiune intre afaceri judiciale civile si criminale de o parte, si intre cele bisericesci de alta parte. Judecatoriulu civilu 'si gratuléza, candu póte terminá unu procesu in timpulu celu mai scurtu. Nu e inse totu asia si cu causele judecatoresci bisericesci si aici are insintea ochiloru cu deosebire procesele divortiale, cari de multe ori dupa ce s'au terminatu, litigantii érasi se impaca spre a victiui la olalta. Este dar' de parere ca la acésta comisione se se considere si barbatii, carii au practea si cunoscintia deplina in causele judecatoresci bisericesci.

Esc. Sa dlu presiedinte rea-umandu arata, ca elaboratu seu cuprinde in sine tractarea obiectului, la care se referéza propunerea dlui Ionescu, pentruca unde e vorb'a despre protopopiate, despre eparchii si mitropolia, acole este totudeodata vorb'a si despre sinóde ca forari judecatoresci. Mai departe recomanda in privinti'a acést'a partea cea din urma a dreptului canonicu.

Dupa acést'a s'a primitu alegerea unei comisiuni speciali.

Dlu dep. Macelariu face propunerea, cá se se amane alegerea acestei comisiuni pe mane (se primesce).

Dupa unele amanunte face d. dep. Borlea urmatórl'a propunere:

Onoratu congresu! Pré onoratulu si multu iubitulu nostru presiedinte parintele mitropolitu, in cuventarea sa din 22 Sept. depunendu in man'a congresului causele bisericesci si scolare ni a facutu responsabili pentru pastrarea dreptariloru nóstre bisericesci si scolari. — Domniloru! présantitulu domnu si parinte mitropolitu

cu energi'a si zelulu indatinatu si in timpurile cele mai grele, sub absolutismu, a sciutu sustiené autonomi'a bisericei si-a scólei, si li-a sciutu scuti tóte dreptorile acestor'a de tóte pericolele, si congresulu deci are datorinti'a cea mai santa, cá cu tóta energi'a se'si spere drepturile autonomiei si-a scólei, ori si din ce parte ni-ar' amenintiá vreunu periclu. — Eu, domnii mei! conosc si vedu unu periclu fórte mare, care amenintiá cu intregire(?) dreptorile si autonomi'a nóstra statu in biserica catu si in scoli, si acestu periclu e, ca de si in articululu de lege IX § 3 alinea ultima, ni este garantata prin lege sanctionata de monarchulu, ca congresulu are drepta a'si organisá si regulá tóte trebile bisericesci si scolari, totusi Escelenti'a Sa baronulu Eötvös ministrulu de culte alu Ungariei, a depusu pre més'a dietei din Pest'a unu articlu de lege pentru organisarea scóleloru, care insinte de ast'a cu 4 luni s'a si impartitu intre deputati, si precum sum informatu acum sta sub pertractare in diet'a dela Pest'a; — multe dispusioni — cuprinse in acelu articlu de lege taia si vatema sfundu autonomi'a nóstra bisericésca, — articlii vatematori pentru noi nu voiescu a i aminti in specialu, pentru cá se fiu mai scurtu in vorbire de o parte, ér' de alta parte cá se nu fiu silitu prin specificarea vatemariloru a intrá in discusiune politica, si in fine nici pentru acea, ca-ci eu dela inceputulu congresului mi-amu fostu luatu voia a face atenti pre mai multi membrii ai congresului despre acestu periclu, si acest'a s'a si discutatu in cercuri private fórte intr'atat'a, catu imi place a crede, ca acestu articlu de lege este pré bine conoscutu mai tuturoru membriloru, pentrucea romanii si-au iubitu totudéun'a biseric'a, limb'a si natiunea si asia s'au interesatu pré multu a face studiu din acestu obiectu. Drepta acea 'mi iéu voia a propune, cá in contra acestui articlu de lege vatematoriu pentru noi si autonomi'a nóstra bisericésca, totuodata si nedrepta, se se faca 1. din congresu unu memorandu catra diet'a din Pest'a, unde chiaru acum se pertractéza acestu obiectu.

2. Unu protestu catra ministeriu, care a pasu pre més'a dietei unu astfelu de proiectu de lege vatematoriu, dicu protestu, — ca-ci asia cugetu, ca aru fi fostu cu cale, cá se nu dicu datorintia, cá ministeriulu insinte de a pune astfelu de proiectu de lege pre més'a dietei, proiectu de lege dicu, care stinge confesiunile, mai insinte aru fi trebuitu se'lu comunice cu capii bisericei nóstre, se ca nu s'a intemplatu, vedu din acea impregiurare, ca capii bisericei nóstre aru fi protestatu in contra unui asemenea articulu de lege vatematoriu autonomiei nóstre bisericesci, finduca densii pentru asemenea lucruri sontu respundietori congresului si prin urmare natiunei intregi.

3 O rogare umilita catra Maiestate, cá nici candu se nu sanctiuneze o astfelu de lege vatematória si daunósa bisericei si natiunei nóstre, — si in fine se se aduca unu concelusu, prin care in casu, de s'aru propune unu altu asemenea proiectu de lege acestui, candu congresulu n'aru fi in cestiune, parintele mitropolitu cu domnii episcopi dimpreuna, basati pe acestu concelusu, presentandusse insintes tronului, se faca totii pasii necesarii si posibili, cá se impedece asemeni pericule; — deci recomandu acestu proiectu si rogu pre onor. congresu se'lu puna la ordinea dilei spre grabnica desbatere si decidere. — (Va urmá.)

Subscrierile la pronunciamentulu din Blasiu.

(Urmare.)

XIV. Lasandu in consideratiune, ca natiunea romana precum in 1848, asia si acum e pentru pacea comuna si egal'a indreptatire a tuturoru nationiloru din imperiu;

luandu consideratiune, ca basea ajungerii acestui scopu pré inaltu este depusa in decisiunile nationei romane, aduse de congresulu nationale, intr'unitu in Blasiu la 3/15 Maiu 1848, si ca natiunea romana se simte strinsu obligata prin juramentulu ce l'a depusu „pre campulu libertatii“ dela Blasiu;

luandu in consideratiune, ca principiele si decisiunile din cestiune ale nationei romane le vedemu renoite in pronunciamentulu dela 3/15 c. c. alu intielegentiei romane din Blasiu;

subscrisii ne dechiaramu si ne alaturamu pre langa acestu pronunciamentu primindulu de alu nostru.

Berseclu de diosu, in 2 Aug. 1868.

A. Buda advocatu, Gregoriu Papp, Alecs. Papp, Nicefóru Ossianu, Alecsiu Varn'a, Andr. Cosma, Ioane Vasváry, Ioane Papiu, Leonu Majoru, Teodoru Lengyel, Vasiliu Chudanu, Ioane Simonu, Ioane Popu, Laurentiu Caba, Stefanu Bogdanu, Alecsandru Costea, Danielu Vulturu, Ioane Branu, Simeonu Thoma, Ioane Popu Vitéza, Ignatiu Campeanu, Ioane Barbolu, Stefanu Marchisiu, Demetriu Copsia, Stefanu Szabó, Gavriilu Barbolu, Georgiu Pap, Mihaiu Pap, Petru Pap. —

XV. Fiindu pronunciamentulu din 15 Maiu a. c. alu romaniloru adunati pe „campulu libertatii“ la Blasiu sincer'a manifestare a celoru mai drepte, juste si legali oftari ale natiunei romane de sub sceptriulu austriacu; subscrisii, cá fii adeverati ai natiunei romane, ni tienemu de o santa datorintia a ne alaturá pr langa acelu pronunciamentu, ceea ce prin acést'a in fati'a lumei si dechiaramu.

Datu in comitatulu Satumare, in lun'a lui coptoriu 1868.

Ciriacu Barbulu protop., Georgiu Maniu protop., Vasiliu Fabianu, Ioane Moldovanu preotu, Ioane Seremi protopopu, Georgiu Lecutia parochu de Tataresci, Gregoriu Fabianu parochu de Zsadáu, Vasiliu Catoca protopopu, Georgiu Marchisiu preotu, Georgiu Papp invetiatoriu, Georgiu Fásiu preotu, Augustinu Pelle preotu, Emanoilu Pelle preotu, Sigismundu Catoca, Alecsandru Catoca, Ioane de Nyéki preotu, Petru Nistoru notariu, Ioane Bezeiu preotu, Ioane Barna notariu, Vasiliu Iliutiu invetiatoriu, Demetriu Popu proprietariu, Ioane Secuiu jun. preotu, Alecs. Ferentiu advocatu, Petru Branu protop., Georgiu Silagi par. gr. cat. de Giurgiu. — „Fed.“ (Va urmá)

Memorandulu

romaniloru din scaunele filiale ale Seliscei si Talmaciului, datu dietei din Pest'a in sied. din 7 Augustu 1868.

(Urmare.)

Incatu pentru scaunulu Talmaciului, totu acelea premise argumente se potu aduce, si inca urmatórale descoperiri.

Siepte judecie si in privinti'a acestui scaunu si baséza pretensiunile sale dominale pre o donatiune regésca si adica dela regele Vladislau din an. 1453.

Nu scimu, déca au vediutu cineva vreo donatiune a scaunului Talmaciului dela Vladislau din an. 1453; noi nu amu vediutu nici un'a, ba nici ca s'au fostu produsu de 7 judecie vreo donatiune din 1453 pana in secululu presentu, precum se vede si din cele mai susu dise.

Atat'a au fostu inse conoscutu in genere, si la inaltulu regimu, cumca in privinti'a scaunului Talmaciu au ecsistatu numai susu citatulu decretu alu regelui Vladislau din an. 1453, prin care s'au incorporatu teritoriulu regescu alu Sibiiului pentru mai buna sperarea si intarirea granitiei totu cu asemenea drepturi, precum sasii, in intielesulu decretelora regesci si regnicolarie de pre acelu timpu.

Acestu decretu pórta datatia „Posonii secundo die purificationis b. Mariae virginis anno 1453“, si este datu in intielesulu decretului totu acelui rege cu datulu: „Posonii in festo beatae Dorotheae virginis et martiris (V. Corpus juris Ungariei), in care art. 1 jura regele:

„Quod rex juramentum deponet. § 2 et quod metas regni hungarici non alienabit sed pro posse defendet et alienata recuperabit“.

De unde se vede ca teritoriulu regalu alu Talmaciului, care cuprinde in sine cea mai momentósa granitia a tierei (Turnu-rosiu) nu putea fi donatu, sub juramentulu regelui.

Eta inse, in procesulu scaunului Talmaciu, pornitu asupra 7 loru judecie de nou, in secululu presentu, si adica la Nr. aulicu 1962 din an. 1825 produce 7 judecie, cá pre unu deus ex machina, o donatiune despre Talmaciu, totu dela regele Vladislau din anulu 1453 cu datulu: „Viennae feria sexta proxima post festum beati Mathiae apostoli“, cares, pana la acestu timpu, nu au mai vediutu lumin'a lumei. Acésta asia numita donatiune care se vede a fi schimonosita din testulu decretului de incorporare si apoi falsificata in forma de donatiune suna:

Cine nu póte vedea falsificarea de documente aici care se pedepsea supra cu not'a infidelitatei dupa decretulu lui Mathia decr. I din an. 162 art. II § 2 (Corp. I. Ung.): „qui concernunt notam infidelitatis“:

Item, qui conficit falsas literas, et eis evidenter utitur in judicio“, si alte multe asemenea decrete!

Facia cu argumentele, decretele regesci si faptele aduse pana aici insinte, cine póte crede, cá produs'a donatiune de catra 7 judecie, aru fi valida si adeverata, éra nu falsa?

De ce nu o au produsu pre acést'a mai insinte de secululu alu 19-lea? Cum se póte ca regele Ladislau se'si fia calcatu juramentulu seu depusu insintes conventului regnicolariu si a patriei, pentru a face nescari servitie sasiloru din Ardéli?

Cum se póte se fia donatu Ladislau Talmaciulu si Mathia Seliscea, celoru 7 judecie cu aprópe la 30.000 de iobagi, pana candu nici cei mai mari nobili ai Ungariei si Transilvaniei nu au posesu atati iobagi? si pana candu chiaru regele nu au potutu doná catra mai multi, cá unu satu iobagi (v. decretu I mojus a lui Vladislau II. din an. 1492 art. 9 § din Corp. I. Ung.)!

Si cu astfelu de documente falsificate in, dieta! au aupasii sieptelora judecie de unu timpu inecce la 30 mii de ómeni liberi, de iobagi si loru, le-au luatu tacse de pre capete, le-au luatu muntii si padurile, le-au luatu regalele si tóte venitiurile etc. etc.! Nu e óre acést'a o nedreptate strigatóre la cerio! mai póte se óre subscrie astfelu de nelegiuire in regatulu Ungariei?!

Din cele comprobate urméza, ca noi Seliscea nici Talmaciulu ba nici Omlasiulu, pre care de multu l'au privitu si l'au tienutu siepte judecie de liberu, nu au potutu fi posesionea sasiloru sub titulu de donatiune.

Mai observamu ací si acea, ca acestu documentu despre a. n. donatiune a Omlasiului se afla reproduss in diferite locuri cu deosebita cuprinsu.

In urm'a rescriptului imperatescu din 3 Iuliu 1784, pana candu se voru decide finalmente preatinsele procese, scaunele nóstre filiali, s'au datu sub administratiunea camerala; totu in acestu anu s'au disolvatu resp. universitatea asésca prin mandatu mai inaltu, éra scaunele nóstre asteptau mantuirea loru de apasarile sasiloru, si acestea asteptari erau fórte bazate pre starea lucrului si pre drepturile loru, precum arata reportulu directoratului fiscalu dto. Vásárhely 19 Febr. 1792 si 9 Febr. 1793, apoi concelusulu din siedinti'a reg. tesaurariatu din 5 Aprile 1793, in cari promite Wolfgang Bánffy, Ladislau St. Pal etc. cele mai prosperitóre resultate pentru scaunele nóstre alu Seliscei si Talmaciului.

Cu mórtea imperatului Iosifu si schimbarea trebiloru inse tóte sperantiele scaunelora nóstre s'au intorsu in contrariu, ca-ci inca in 30 Dec. 1793 esterne comesulu asesecu de atunci, baronulu de Bruckenthal unu operatu alu universitatiei asesesi intitulatu: „Vorschlag zur künftigen Einrichtung der Herrschaft Seliste, welche im Grossfürstenthum Siebenbürgen von den 7 Richtern der sächsischen Nation jure nobilitá besessen wird“, pana candu tóte lucrarile procesuale de pana acum si operatele directoratului fiscalu fura la Vien'a cu totulu delatorate si póte si astcuse

Titul'a operatului lui Bruckenthal dice destulu; cuprinsulu lui e pre scurtu urmatoriulu: cumca „conscriptiunea din an. 1766 nu se póte luá de bas'a regularei scaunului Seliscei, pentru ca locuitorii acestei'a nu au vrutu acolo a se recunósce de iobagii sieptelora judecie; de si inse acesti locuitori nu au prestatu servitii, cá iobagii nobilitari prin comitate, ci numai oficiantiloru loru, „in partem salarii, cari servitii in an. 1753 s'au delaturatu, totusi ei au platitu la 7 judecie tacse teragisle, fiindu ca inse acesti locuitori mai departe nici odata nu au vrutu se scie si se recunósce obligamentele loru din contractulu urbarialu, ce s'au incheiatu in an. 1774 prin interventiunea unui comisariu gubernialu, si prin acést'a si singuri au rupta acestu contractu, asia si siepte judecie, se crede, a nu mai fi obligate, a se tiené si din partea loru de acelu contractu“.

De acea face Bruckenthal in numele universitatei asesesci propositiunile urmatóre: „Se se introduca in scaunulu Seliscei, tacsa robotale de fiscare capu; se se incaseze tacsele restante de acésta natura; muntii cari 25 se tiena de

acestu dominiu („die Gebirge deren 25 zu dieser Herrschaft gehören") si dintre cari in an. 1786 s'au datu 13 si s'au datu institutului granitieriu militariu creatu in an. 1762, se se predea éra siepteloru judecie, precum si regalele crismaritului, moraritului, venatului si pescaritului etc.; — mai departe dice, ca in Selisce se asedie unu loru dominalu si o curia dominala séu provisorisla, sub unu provisoriu, ér' jurisdictiunea acést'a (jus dicendi) dandose dominiului in arenda, se se atribue arendasiului, éra apelatiunea de ací ce mérga la unu inspectoru denumitu, care se'si primésca instructiunile lui din Sibiiu; dominiulu mai antaiu se se dè in arenda, dela care inse oficiantii asesesi si alti servitori sasi, se nu fia eschisi, ca-ci acesti'a suntu avuti si facu concurentia. Organisatiunea acést'a inse asia se se introduca: se se statiuneze in scannulu Seliscei pre mai multi ani cate unu escadronu de cavaleria, si sub asistinti'a militiei, apoi se publice doi comisari guberniali in tóte comunele, la mandatulu pré inaltu, ordinea trebiloru nóue, se se faca o conscriptiune de tacse etc. Inse cu intrevenirea inspectorelui, provisorului si ratiotinistului sasu etc. . . . in fine se se incasese o restantia de tacse de 100.877 fl.*

(Va urmá.)

Brasiovu 26 Sept. v. In 22 s'a celebratu aniversarea redicarei gimnasiului romanescu gr. or. de aici. Dupa finirea servitiului divinu mersera toti scolarii si o multime de poporu, cu stégurile in frunte la gimnasiu si aici in sal'a cea pompósa seversinduse santirea apei se rosti unu cuventu frumosu de catra unulu din dd. profesori ai gimnasiului. Acésta di a devenitu o di de serbatóre solena pentru scól'a si pentru publiculu nostru romanu din Brasiovu si se serbéza totudéuna la incepututu anului scolasticu.

Gimnasiulu nostru are si in anulu acesta unu numeru statu de insemnatu de scolari incatu se ivesce necesitatea de a se infiintia clase paralele. E de insemnatu, ca numerulu scolariloru din Romani'a cresce mereu in totu anulu, — unu argumentu, ca fratii nostrii de dincolo de Carpati, pe lunga simpathi'a ce o manifestéza prin ajutóri-a merinimósa, scin totuodata si pretiui institutulu nóstru; si speramu, ca nu se voru insiela in opiniunea conceputa despre gimnasiulu nostru, ma ii asiguramu, ca romanii brasioveni scin se pretiuiésca binefacerile ce le vinu pentru acestu institutu, fundatu si redicatu numai din sudórea fecii loru.

Insinte dara, fratiloru, se imbracsiamu cu totii scintiele, ca-ci ele suntu putere, si nóua ne trebue putere, déca voimu se tragemu catva in compan'a cu care se mesura viéti'a staturiloru europene, ce contribuescu la ecnilibriulu fericirei loru. —

†

— Pentru economii de vite a sositu dela insalt'a c. r. comanda a tierei unu emisu, prin care se concede treserea viteloru cornute, a oiloru si a capreloru prin pasurile Timisiu, Branu si Uitzu sub conditiuni de mare cautela, cá adica se se aduca numai de a dreptolu pentru macelaritu fara cá se atinga alte teritórie si numai sub anumita privighiare politiana. —

UNGARI'A. **Pest'a.** In siedinti'a din 2 Oct. se ceti una petitione a cetatii Comaromiu pentru desdaunarea de 79.800 fl. bancnote ung., cari se nimicira in 1849 de gob. austr., si sta cautione pentru bancnotele de 1 si 2 fl., se se dè inderepta erariului ungurescu si de acolo se se desdauneze cei ce suferira daune cu bancnotele de 1 si 2 fl. Petitionea s'a incredintiatu unei comisiuni. —

„Federatiunea" publica mereu pronunciamentulu sciutu si subscrierile de primirea lui, pe care le republicamu si noi dupa ea. —

Diurnalulu „Hazánk" are unu articulu indreptatu catra sasii din Transilvani'a, pe carii i provóca, cá se se federeze cu maghiarii sub Andrássy, ca altfelu totu voru ajunge sub principele Carolu, déca le place libertatea din Siberi'a, spunendule órdienu, ca alta alternativa nu su, pentruca dupa batai'a dela Sadova nu mai potu spera epoc'a lui Schmerling si Bach. Ii invita, cá se se ajute unii pe altii, speriendui cu pronunciamentulu dela Blasiu si cu armarile din Romani'a. —

Impacarea cu Crosti'a abia se primi in 28 Sept. in dieta si indata si decise diet'a cá regimulu se puna in fapta indata incorporarea Fiumei la Ungari'a si numai atunci se intre in viétia operatulu invoielii cu Crosti'a. Curiosu, cu Ungari'a si in 25 Sept. inca decisera cá se se tramita representatiunea la Maiestate, cu rogare, cá Fiume nu comva se se desparti'ésca de Croati'a. — Dalmati'a a votatu adresa de multiumire in 25 la Maiestate, ca s'a primitu langa Austri'a cu dreptulu seu de statu. Asia Ungari'a si Crosti'a s'au aternu pe buze de a incorpora Dalmati'a; si croatii numai potu dice regatulu triunitu, ci dolunitu. Pe incetulu se totu scapa cate o provintia cu dreptulu seu de statu istoricu. Bunu e Dumnedieu. —

Vien'a 4 Oct. Sciri particularie spunu, ca s'ar fi descoperitu la Constantinopole o conspirare pentru a resbuná pe Sultanulu si alu inlocuí prin nepotulu seu Murad. S'au facutu multe arestari. Mustafa Fazil ar' fi compromisu.

Cronica esterna.

ROMANI'A. Unu fapta nenorocitu si analogu cu celu dela 1859 s'a comisu in 21 Sept. la Galati.

Doi copii, dintre cari unulu israelitu, batendusse intr'un'a din alitiele Galatiloru, tatalu copiluloi creatinu veniendu la faci'a locului, multimea s'a adunatu impregiurulu lui, de unde a isvoritu loviri intre romani si israelitii.

Multimea, compusa asemenea de unu mare numeru de straini, a atacatu sinagog'a. — Suntu vr'o dóidecidieci raniti din ambele parti.

Politi'a si garnisón'a din Galati au restabilitu ordinea. Instructiunea se face cu activitate de primulu procurore si judele de instructiune, spre a descoperi culpabilii ce voru fi supusi pedepsei si despagubiriloru civili. — (Rom.)

FRANCI'A. **Pari'su** 3 Oct. Diuariele „Etendard" si „Pres'a" anuncia, ca ministeriulu spaniolu s'a constitutitu: Serano presiedinte fara portofoliu, Castillo ministru de comercia, Topete de marina, Aquirra de justitia, Prim de resbelu, Olozaga de afaceri straine, Madoz de finantie.

— Regin'a Isabel'a a tramisu dela Pau (orasiu dela sudulu Franciei) o protestare violente. —

— Astadi va fi o mare revista a poporu lui armatu. —

Pari'su 4 Oct. Dupa nisce scrisori din Madridu cu dat'a de 3 se dice, ca in eleotiunile Juntei centrale demooratii au obtienutu maioritatea. Serano si Prim suntu cu totulu de acordu pentru a mantiene in acésta miscare unu caracteru progresistu moderatu. —

Madri'du 3 Oct. Revist'a armatei si a gardei natiunale s'a facutu dinaintea Juntei generali. Ros si Serano au sositu si au fostu primiti in Gara de catra membrii Juntei provisorie si deputatiuni popórale. Entusiasmulu e imensu. Serano a esprimatu dorinti'a nuirei cu Portugali'a. Prim e la Barcelon'a. —

Post'a nóua au confirma scirea, ca in Ispani'a s'ar fi proclamatu republica, din contra se lauda ordinea si linistea, ce domina intre bucuri'a generale pentru generalisarea tuturoru libertatiloru, ce competu diguitatii omenesci. „Gazette de France" si alte diurn. germ. sustienu, ca Prusi'a uneltesce revolutiune in Ispani'a, spre a confunda pe Francí'a. Unii credu, ca Bismark e unitu cu Napoleonu in fondulu politicei.

In Boemi'a meetingurile cu 10—30.000 poporu devenira amenintiatória. In 5 militi'a fù batjocorita si insultata. Se facura arestari si husarii intrebuintiara armele.

In Téc'a fù d. Gr. Vitezu prinsu in mediulu tergului prin gendarmi. Unu procuroru de statu dela Clusiu ei cercetà cas'a si i duse chartiele la cas'a judecatorésca, dupa cum scrie „Herm. Ztg." —

— Avisu catra amicii literaturei germane. A aparutu la imprimeri'a lui Ioane Weiss in Bucuresci si se afla de vendiare la tóte librariile Bucurescilorn precum si la cele din Brasiovu: **„Carpathen-Röschen"**, poesii germane de Theochar Alexi. — Pretiulu unui esemplariu pentru Austri'a 80 cr. Acesta opu fiindu dedicatu Altetiei Sale Serenissime Carolu I. Domnitoriului Romaniloru se recomanda catra toti romanii amici de asemenea literatura.

Spre o mai buna orientare a lectoriloru a-cestui diurnalu publicamu unu specimenu din acésta colectione tradusu in Romanesce chiaru de autoru:

PLANGEREA MEA.

Originalu germanu si traductiunea in Romanesce de Theochar Alexi.

Candu sórtea m'asupresce cu lovituri amare,
Candu nimei chinu si rele de mine s'au lipitu,
Candu lumea me delasa si pentru mine n'are
Cuventu de mangaiere nici ajutoru doritu:

Atunci a mea durere visibilu s'oglindesce
Prin cretie preserate pe trist'a frunte mea;
Ér' gur'a -mi inclestata de sine amutiesce
Sentiendu a s'a valóre, ea nici ca va ofta.

Candu inse crud'a sórte se schimba si suride
Si nu da in asta lume onoruri, rangu si bani,
Candu voiu primi cu cultulu ce ómeni fara fide
Aduce in totudeaun'a la diei cá la tirani.

Atunci oftezu amarnicu cu inim'a sdrobita
Me vaitu cu vocea plin'a me vaitu, me vaitu cumplitu
„De ce nu me mai vedi tu, ah mum'a mea iubita
„De ce, de ce o muma, de ce me-ai parasitu?

„Tu me-ai nutritu cu sange din ale tale vine
„Tu me-ai crescutu in lacrimi, cu para me-ai iubitu
„Me-ai invetiatu la tóte, me-ai invetiatu la bine
„Tu me-ai nascutu cu daruri, tu me-ai impodobitu!

„S'acum, candu ar' fi timpulu se vedi cu bucuria
„Copilulu teu de ómeni iubitu si onoratu,
„S'acum, candu aru fi justa mumésc'a ta mandria
„Ah muma, muma, muma in grópa te-ai culcatu!"

A. Schwarze et Barthа

piati'a Nr. 16,

recomanda onoratiloru sei musterii si onoratului publicu depositulu loru bine asortatu de marfa:

materii de cele mai moderne de paletóne, pantaloni si giletce.

Subscrisii prin cumperator'a marfei, intreprinsa in persóna cu multa infelesire atatu in laintru catu si afara din statu, se afla in stare a provedé pe onorabilii sei musterii sub cele mai efine conditiuni cu cea mai buna marfa si cu celu mai bunu folosu. G. 6—10

Aratare.

Cá fostu ospetariu in cas'a de datu la semnu séu asia numita cas'a venatoriloru, facu prin acésta onoratului publicu onorific'a aratare, ca am luatu ér' in arenda ospetari'a numita si dela St. Mihaiu 1868 pana la St. Mihaiu 1869, si oferescu servitiale mele cele mai prompte in tóta intregimea loru si pe anulu viitoriu: cu costa bunu, beutur'a dupa posta, chiaru si bere de Brasiovu. Cu deosebire mi recomendu servitiale mele cunoscute p. o. publicu romanu din Brasiovu, carui me aflu si pana adi deobligatu pentru increderea si distingerea ce mi a facutu in ver'a trecuta, si me rogu si pentru viitoriu de concursu numerosu. —

Mathias Chevalier,
ospetariu la cas'a venatoriloru.

Ecsemplaria din Gazeta dela incepulu anului se afla de vendiare. — Se póte prenomera fara scurtare. — Refuiresc!

Cursurile la burs'a in 9 Oct. 1868 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 54 cr. v.
Augsburg	—	—	111 „ — „
London	—	—	116 „ 40 „
Imprumutulu nationalu	—	—	87 „ 30 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %			87 „ 90 „
Actiile bancului	—	—	765 „ — „
„ creditului	—	—	207 „ 30 „

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
JOANE GÖTT si fiiu HENRICU.